

Fredrik Lih

Viikonloppu herra Leibnizin tapaan.

© Fredrik Lühr

Kustantaja: BoD-Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD-Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-80-2465-1

Fredrik Lih

Viikonloppu herra Leibnizin tapaan.

Alkusanat.

Börje on filosofiaan syventynyt mies, joka ikävä kyllä elääkseen ja siis pakosta joutuu olemaan "suvereenin roskajoukon" kanssa tekemisissä. Leibniz ja Hegel ovat optimismillaan ja järjen voitolla vakuuttaneet elämänfilosofin. Leibnizin mukaan Jumala loi parhaan mahdollisen maailman. Leibniz oli optimisti, essentialisti ja oli saanut Börjenkin uskomaan parhaaseen maailmaan. Taas Hegelin mukaan maailman perustana on järki ja maailman tarkoituksena on järjellisyys toteutuminen siinä.

Miten sitten järjellisyys ja paras maailma on Börjeä muovannut?

Varsin vaatimattomalla menestyksellä Börje on kulkenut huonosta hankkeesta toiseen, vain odottaen sitä varmasti vielä tulevaa jättipottia ja onnistumista.

Todellisuuden piinat koskettavat häntä siis vain välttämättömyyden pakosta, koska leipä on saatava pöytään. Leipää ei huonon tuurin vuoksi antanut akateeminen maailma. Börje ei huonon yo-todistuksen vuoksi pääse ainoaan hakemaansa tiedekuntaan, valtiotieteelliseen. Kiinnostus filosofiaan ei kuitenkaan herättänyt haluja opinnäytteisiin.

Kutsunkin häntä elämänfilosofiksi, joka ymmärtääkseen maailmaa hakee vastauksia.

Optimismi ja Hegeliläisyys on valinta, joka ei horju. Vai horjuuko sittenkin? Näiden päivien jälkeen mikään ei ehkä ole ennallaan.

Maaliskuun lumisohjossa ja heikossa lumisateessa etenee hitaasti autojen jono.

Börje ajeli onnellisena autoaan, hän kun oli juuri saanut vesiliukumäkien edustuksen.

Oli pysähdyttävä valoihin vanhan Lepakon eteen ja suuntana oli Länsiväylä ja Matinkylä. Oli hetki aikaa miettiä menneitä.

Börje oli miehenä muuttunut nylkyttäjistä minuuttimieheksi. Hyvä niin.

Minuuttimiehen ei tarvinnut enää haaveilla pitkistä suhteista. Tähän asti oli hänen naisensa olleet enimmäkseen vaikeatajuisia.

Helmiäkin joukkoon mahtui. Oma vika kun ei ollut osannut tarttua näihin tapauksiin kiinni. Kun tarkemmin ajattelee, niin parasta olisi ollut olla vain yksin. Roolimalliksi olin jostain saanut, että pitää olla parisuhde. Kuka helvetti sellaista oli keksinyt? Ei kaikkia ole tarkoitettu parisuhteeseen, on niitä yksineläjiäkin aina ollut, vaikka näitä oli aina pidetty jotenkin onnettomina. Minä olin ollut onneton useimmissa suhteissa.

Takana oleva auto tööttäsi miehen takaisin tähän hetkeen – valot olivat vaihtuneet vihreiksi. Hien erityis vain ei loppunut, koskapa kakkosvaihteen synkronisointi oli sökö ja ylämäessä tarvittaisiin kakkosta. On jurrattava vain yksökösellä mäki ylös ja sekös perässä tulevia vituttaa.

Tasaisella saatiin viimeinkin kolmosen kautta nelonen kehiin ja matka jatkui taas sujuvasti.

Börje jatkoi ajamista ajatuksissaan.

Neuvottelut vesiliukumäkien edustuksesta oli menneet hyvässä hengessä, tosin myynnin prosentti jäi epäselväksi, kuten myös oikeudet.

Börje ei huomannut, että mitään paperia ei allekirjoitettu ja että sopimus jäi suulliseksi. Enemmän kuin hiukan arveluttavaa kenestä muusta tahansa kuin positiivisesta Börjestä.

Hän oli saanut jo tietoonsa kaksi hanketta, joissa suunnitellaan vesiliukumäkien rakentamista. Paikat olivat Ähtärin Mesikämmen ja Imatra.

Tarkoitus oli jo tänään lähteä Ähtäriin.

Kyllä Leibniz oli oikeassa, tämä on paras mahdollinen maailma ja kaikelle on olemassa järkevä syy. Selväähän on, että tämä lupaava myyntityö esim. on selvä askel eteenpäin ja kaikki aiemmat vaikeudet elämässä ovat nyt ohi. Vaikeuksille elämässä on ehkä ollut syytä.

En ehkä ole ollut tarpeeksi positiivinen?

Koska jokaisen ihmisen yksilökäsitys sisältää kaiken, mitä hänelle koskaan tapahtuu, niin tiedä häntä, vaikka kaiken vastuksen aika olisi nyt ohi.

Ääneen hän sanoo: ”Kuinkahan loistava käänne on tulossa ja mitä hyvää lopultakin tapahtuu”.

Niinpä hän ottaa lujan otteen lämmityslaitteen raitisilma-kahvasta ja vääntää sitä voimakkaasti, samalla lausuen: Tästä se läht.....!

Samassa lennähtää voimalla raitisilma-kanavasta jonkinlainen siru hänen oikeaan silmäänsä. Tuska on valtava ja oikeasta silmästä menee näkökyky. Tuska säteilee ja vaikuttaa myös vasemman silmän toimintaan. Hän katseli tietä yhdellä silmällä ja kuin savuverhon läpi. Auto heittelehti kaistalta toiselle. Nopeutta oli laskettava. Tien tukkeena oleva hitaasti ajava auto sai ansaittua huomiota muilta autoilijoilta äänimerkkien muodossa.

Oli mentävä lähimmälle terveyskeskukselle ja siis Olariin. Tuskallinen kipu ja olematon näkökenttä vaivoinaan Börje lopulta löysi Olariin. Hän ajoi useita kertoja terkkarin ohi kun ei nähnyt sisäänajo-liittymää missään. Lopulta hän ajoi pääsisään-käynnin eteen ja jätti autonsa niille sijoilleen, tukkien kaiken liikenteen terkkariin. Ajatuksissa ei tuo väärin pysäköinti saanut mitään huomiota, kun kaiken huomion vei tuska oikeassa silmässä.

Sisälle päästyään Börje huusi: Auttakaa.... minulla on silmä puhki.. missä on lääkärit? Hänet talutettiin muiden asiakkaiden toimesta luukulla olevaan jonoon. Siellä jatkuva kiroilu ja tuskainen voihkinta sai muut antamaan tietä hänelle. Päästyään luukulle hoitaja siellä pyysi häntä täyttämään kaksi kaavaketta ennenkuin hän pääsisi lääkäriin.

Enhän minä näe mitä näissä kysytään.. ettekö tajua että minulla on silmä puhki? Minun on päästävä heti lääkäriin.

Hoitaja vastasi: Nämä tiedot on saatava ennenkuin pääsette jonoon lääkäriille. Tähän Börje: Saatanan saatana... tämä on hätätapaus... tuska on hirvittävä...päästäkää minut lääkäriille ja täytetään ne saatanan kaavakkeet sitten jälkikäteen.

Itseksensä mutiseva hoitaja jättää tuolinsa ja taluttaa Börjen käytävälle istumaan. Hetken päästä hän pääsee lääkäriin. Lääkäri toteaa oikeaan silmään iskeytyneen jonkin sirun, joka oli jättänyt siihen jäljen. Siru itse oli poistunut. Hän tiputtaa jotain nestettä silmään ja tuska osittain helpottaa.

Lääkäri kirjoittaa lähetteen silmäklinikalle tarkempia tutkimuksia varten ja kehottaa menemään sinne viivyttelämättä. Hoitaja jää huutelemaan hänen peräänsä, että kaavakkeet tulisi täyttää ennenkuin lähдете mihinkään.

Börjeä aihe ei kiinnosta vaan hän marssii suoraan ulos.

Poistuttuaan terkkarista Börje saakin etsiä autoaan pitkään. Se oli hinattu pois tukkimasta liikennettä. Auto löytyy pysäköinti-alueelta ja tuulilasissa on hinausmaksu ja pysäköintivirhemaksu. Ne napataan tuulilasista kirousten saattelmana ja heitetään takaistuimelle. Ajamaan oli vain lähdeävä eikä näkökyky ollut vielä kunnossa, silmää kirveli ja kyyneleet valuivat pitkin poskea. Mitenkä hän selviäisi kaupunkiliikenteestä matkalla HYKS:in silmäklinikalle. Nyt ei oikein ajatuksetkaan kulkeneet. Ajoreitti ei ollut täysin selvä,

mutta kaipa sinne löydetään kun tarpeeksi kierrellään.

Siinä klinikassahan ei ole tullut käydyksikään. Mieleen nousivat avio-eron jälkeiset vuodet kun hän oli ollut vakioasiakkaana sukupuolitauti-klinikalla. Tuntui silloin, että meni vähän heikosti naisten valinta. Olisiko syynä ollut että hänelle jäivät aina loppuillasta naiset jotka eivät olleet ravintolassa kelpanneet kenellekään muulle. Valloitukset olivat siis olleet "seinäruusuja". Lähes jokaiselta hän oli saanut jonkinlaisen taudin. Yleensä tippuria ja klamydiaa.

Klinikalla olivat sanoneet hänen taas kerran sinne mentyään: "Taasko sä oot täällä".

Kerran eräs hänen naistuttavansa oli yllättänyt puhelulla, jonka aikana nainen oli kertonut, että hänellä oli visvasyyllä.

Börje oli vastannut kyllästyneenä: "Hienoa, sitähan minulla ei ole vielä ollutkaan, kiitos paljon".

Lääkäri kuitenkin totesi, ettei tauti ollut tarttunut. Onneakin siis mahtui joukkoon, vaikka harvanlaisesti.

Ajatukset palautuivat taas tulevaan synkeään ajeluun silmäklinikalle.

Ajamaan yhdellä silmällä oli kuitenkin lähdeä, vaikka taksillakin olisi tietysti päässyt. Säästetään rahaa ja mennään omalla rottelolla.

Tuulilasi on puhdistettava jäästä ja lumesta.

Lunta satoi hiljalleen ja isoja hiutaleita ja tuuli sai nollakelin tuntumaan kylmemmältä. Tuulilasin puhdistuksessa ei kauan mennyt ja matkaan päästiin vaikei suunnista oikein ollut tietoa. Summan mutikassa ajaututtiin Munkkiniemeen, josta Tukholmankatua päästiinkin jo lähelle HYKS:iä ja silmäklinikkaa, jossa sen silmäklinikan arvelin olevan.

Serkkuni Kaarina oli aikoinaan siellä klinikalla töissä.

Silmää oli alkanut kirvellä ajon aikana taas pahemmin eikä vajavaisella näkökyvyllä parkkipaikkaa oikein meinannut löytyä. Auto jätettiin ruutuun mutta mitään parkkimaksuja ei maksettu. Sisälle oli kiire päästä.

Klinikalla ei lähetteen antamisen lisäksi tarvinnut tehdä muuta kuin istua odottamaan vuoroaan. Odottavan aika on pitkä, mutta lopulta nimi mainittiin. Lääkäri laitoi silmätippoja silmään ja lopultakin tuska helpotti.

Tarkastuksessa todettiin sama kuin jo Olarissa. Silmätippoja on haettava apteekista ja klinikalta Börje sai silmälapun oikeaan silmäänsä. Lisäksi lääkäri ehdottomasti kielsi enemmän yhdellä silmällä ajelun.

Autolle tultaessa tuulilasissa odotti taas parkkisakko. Ankarien kirousten saattelemana se lensi samaan kasaan takapenkille muiden sakkolappujen joukkoon. Apteekista tippojen haun jälkeen otettiin suunnaksi Matinkylä. Oli jo myöhäinen iltapäivä ja alkoi hämärtää, mutta ajaminen tuntui helpolta saman päivän aikaisempiin kokemuksiin verrattuna. Vasemmalla silmällä näki aivan selvästi eikä tuska enää vaivannut.

Ajatukset harhautuivat pohtimaan induktion ja totuuden dilemmaa. Tämä aihe oli ollut viimeisten aikojen pohdinnan kohteena. Tänään yhdellä silmällä ajaessa monimutkainen asia tuntui viimeinkin selvältä. Yksinkertaistus tuntui viimeinkin luonnolliselta.

Totuudella on kahdet kasvot. Haluan totuuden nostettavaksi aivan omaan erikoiseen ainoalaatuisuuteensa. Ei voi olla niin, että lause voi muuttua induktiivisesta oikeaksi todistettuna totuudeksi. Tässä on virhe. Tarvitaan uusia määrittelyksiä.

Oli selvää, että induktiona alkunsa saanut ei oikeaksi todistettunakaan muuttunut totuudeksi vaan jää maksimissaan oikeaksi induktiiviseksi arvaukseksi. Ystävänsä kehotuksesta Börje on edelleen miettinyt syytä, miksi ajattelua tulisi muuttaa edellä kuvatulla tavalla. Täytyyhän siihen tosiaan olla joitain syitä, että sitä voitaisiin edes arvioida jotenkin. Induktiivisesta arvauksesta osaa kaikki sanoa heti että se on saanut alkunsa empirismistä ja induktiosta ja että se säilyy induktiivisena muuttumatta totuudeksi.

Tarkoitus on kiistää mm. objektiivisuus ihmisten kesken. Mitään lopullista ei voida sanoa pelkästä empirismistä ja induktiivisesta ihmisten parissa. Esim. persoonan ominaisuudet kaikkoavat jokaisen uuden arvion edestä. On lähes mahdotonta sanoa tästä mitään, joka vahvistaisi identtisuuden lain atomistista päätelmää ihmisten persoonallisuuksien osalta.

Lisäksi toivon, että Induktiivisen päättelyn esiintymisen ylivoimaisuus tavalisessa elämässä huomattaisiin olevan suuri.

Induktiivinen päättely on tunnusomaista empirismin perinteelle, deduktiivinen taas rationalismin. Todellisuudessa kaikki tieteellinen päättely vaatii noita molempia ja vielä muitakin päättelyn apuneuvoja. Induktio on yleistysten laji, joka liittyy havaintotulosten ennakointiin edeltävän kokemuksen/kokeen pohjalta. Juuri tältä pohjalta puhutaan tässä tapauksessa psykiatrian empiirisistä eli induktiivisista yleistyksistä, eli kokeellisista totuuksista, eli loppujen lopuksi empiirisistä laeista.

Psykiatriassa kaikki on pelkkää empirismiä.

Hyvänä esimerkkinä pelkkästä empirismistä ja induktiosta voidaan mainita psykiatrien tietämisestä seuraavaa.

Psykiatrien tietäminen rajoittuu arvauksiin - objektiivista ei ole mahdollista tavoittaa induktiivisesti. Ihmistieteiden psykiatrit, psykologit ym. eivät tiedä mitään objektiivisesti.

Miksi?

1. Kukaan psykiatri tällä planeetalla ei tiedä yhdenkään diagnosoidun sairauden etiologiaa. Ei edes ensimmäistä syytä.

2. Yhtään sairautta ei pystytäkään parantamaan. Oireita kyetään poistamaan. Jos lääkitys lopetetaan niin oireet palaavat.

Raskaan viikonlopun aikana Börje saa otteen induktion esityksestä ja kirjailee muistiin yksinkertaistetun version ajatuksistaan. Vastoinkäymisistä huolimatta hän uskoo edelleen huomispäivään.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi